

Передплата
на «РУСЛАНА» вносьте:
в Австрії:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.
За границю:
на цілий рік: зі щоденною
всилкою 7 доларів, або 12
рублів; з висилкою двічі
в тижні 5½ долара, або 10
рублів; з висилкою що субо-
ти 4½ долара, або 9 рублів.
Поодинокє число по 10 сот.
Телефон Редакції ч. 1484. — Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича

Виходить у Львові що дня крім неділей руских свят о 5½ год. по полудні.
Редакция, адміністрация експедиция «Руслана» при ул. Оссолинских ч. II. партер (Фронт від ул. Тихої). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавмана.
Рукописи звертає ся лише напередєне застереженє.— Реклямації неопечатані є вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надіславі» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Внутрішньо-політичне положенє.

(X) Минувлої суботи явив ся міністер предсідник бар. Бінерт на послуханю у цісаря в Ішлю. В двогодиннім звіті представив бар. Бінерт перепони, які виринули в державній раді проти виконаня правительственной програми і виложив також вигляди на осінню сесию. Міністер-предсідник мав нагоду ще перед виїздом монарха на літний відпочинок подати образ подій в держ. раді, а тоді рознесли ся були вісти про можливу відставку правительства, однак виявило ся опісля, що бар. Бінерт має повне довірє цісаря і одержав потрібну повновласть на всякі можливости а між тими навіть на замкненє сесії, через що упали би всі предлоги і комісійні роботи, а також уконституованє палати. Тимчасом бар. Бінерт покористував ся найлагіднійшою повновластю і відрочив лише посольску палату.

Як звіщають з Ішлю, заявив цісар повне довірє міністрови-предсідникови також і сим разом, а на сій основі може бар. Бінерт розпочати приготуванє до осінньої сесії. Бездільність і безплодність літньої сесії викликала невдоволенє у виборчих кругах задля змарнованого часу і в тих кругах принято з вдоволенєм відроченє сесії. А хоч подекуди на посольских вічах обструкційних послів висловлюють їм довірє, то таки в широких народних верствах проявляє ся нетаєне невдоволе-

нє з такого гайнованя часу і гроша і занедбуваня полагоди пильних народогосподарских і суспільних потреб.

Фінансові відносини в Чехах довели мало що не до повного банкрутства краю, а здержуванє всяких вкладів, усяких підприємств, усяких підмог викликає посеред населеня велике огірченє. Але не тільки посеред населеня, а навіть поміж чеськими парламентарними сторонництвами проявляє ся невдоволенє з безуспішности і безвиглядности обструкції веденої тепер під проводом д-ра Шустершіча. Невдоволенє се тим більше, що обструкція ведена Словінцями не приносить чеській справі ні найменшої користи, а вдруге й тому, що провід Славянської Єдноти через те від Чехів перейшов в дійсности в руки д-ра Шустершіча. Тимто особливо христ.-суспільні Чехи домагають ся залишеня обструкції.

Невідраднє положенє в Чехах приневольно також консервативні живла з обидвох боків виступити з резерви і хоч ще не дійшло до почину переговорів між представниками вірноконституційної і фєвдальної шляхти, всеж таки слідно вже рух і змаганє в обидвох сих таборах, що би положити конець дальшому національно-язиковому спорю і довести до обопільного порозуміння в справі урухомленя чеського сойму. Нема сумніву отже, що міністер предсідник зверне свої змаганя в сю сторону, що би підготовити можливість сесії чеського сойму і як звіщають з Ішлю, сесия краєвих соймів зібралаб

ся з кінцем вересня, але наконецно буде ся справа рішена около половини серпня, коли бар. Бінерт вдруге, розвідавши погляди спорячих сторін, явить ся на послуханю у цісаря.

Від установленя речинця сесії краєвих соймів зависимі будуть сесії обох делеґацій, котрі зібралаб ся з кінцем жовтня, або з початком листопада, а що сегорічна делеґаційна сесия припадає на Відень, отже й державна рада зібралаб ся коло половини листопада.

Коли міністрови-предсідникови поведе ся дійти до певного порозуміння з головними парламентарними сторонництвами в справі італійского правничого виділу, в справі водних шляхів і фінансового плану, тоді була би робота в державній раді можлива. Але колиб Славянська Єднота дійсно наважила ся дальше спиняти всяку роботу, тоді доля державної ради булаб рішена. В останних бо роках, подібно, як в Угорщині, дійшла Корона до того погляду, що зміна правительства, або обнова кабінету не тільки не причиняє ся до пособлюваня парламентарній роботі, але навпаки розбуджує посеред сторонництв парламентарних лише жадебу портфелів. Тимто Корона не квапить ся до зміни кабінетів, не сподіваючись з того ніякого успіху для закондатної діяльности парламенту. Мимо певних трудностей і перепон правительство таки встигло перевести парламентарним ладом бюджет, побір новобранців

О. П. А. Шеган (P. A. Sheehan).

Мій новий сотрудиник.

Оповіданє із записок ірландського пароха.

Переклав Володимир Держирука.

(Дальше).

— Дай Боже, та, як бачу, наші проєкти скінчать ся на нічім.

— Чи отець парох говорять ще про книжки?

— Так.

— Я гадаю так само і пересвідчив ся, що нема часу. Дві години ві второк і п'ятницю приготуваю хор, вечером в суботу і неділю сиджу в церкві, маю конечні візити, мушу поладнувати кореспонденцию а поза тим не знаю, до чого взяти ся. А тепер, коли отець парох уле кишили мої відносини з накладчиком, надію ся, що у вільних хвилях зроблю щось і для него.

— Чимало річий жалував я в житю, молодче, а нічого не жалую так, як того, що я ваш вірш місто до печи післав до видавця.

— Що говорять отець парох? — закликав — чиж не звісно вам, що навіть святийший Отець*) пише поезії, до того добрі.

— Нехай йому Бог простить — одвітив я, однак сейчас пізнав я свою легководушність, до того добра думка зродила ся в моїй голові.

— А які поезії пише Святийший Отець?

— Які? Не знають отець парох? Найгарнійші латинські елегії й гексаметри.

— Саме се! — закликав я торжественно.

— Знав я, що він пише в язичі божественного

Мантуанця. Коли і ви в тім напрямі будете працювати, то прощу вам все. Не забувайте про клясики, а все буде добре!

Розкішне було чувство, що ми, послідні ірландські священники-клясики маємо за собою перший авторитет свѣта.

Вийшов я вже над вечером і, як звичайно, обійшов ціле село. За ним, за шкільним будинком, в малій хатині, що старанно крила свої віконця в густім винограднику, мешкала Аліція Мойлен, старша учениця нашої школи. Любив я її, бо коли вона була малою дитиною-семиліткою, дала мені понятє сего, чого так довго шукав.

Діяло ся се тому кілька літ, коли я ще остаточно не відложив на бік пера і коли в мині, як в неоднім авторі, було се пересвідченє, що нема більшого і солодшого зворушеня умового над се, коли молодець ходить по комнаті, бере опісля аркуш паперу і заміняє його в рукопись. В тих пізних днях мойого житя все шукав я візії Пресвятої Діви, що би її мати перед очима при писаню на її честь і славу. Мав я — здаєсь, що вже згадував я про се — особливу почесть для Дятяті Діви назаретського дому, до якого в полудне увійшов Архангел і сказав торжественні слова. Ніколи не мовив я „Богородице Діво“ стоячи а навколішки, з серцем, повним пошани. Надармо шукав я всюди її облича: на образах і личках дітей; жадне не воляло мойого ідеалу — Діви з назаретської свѣтліни.

Одного дня вкінці прийшла Аліція і в солідких чертах її личка в благальних і спокійних її очах, в чорнім волосою прикритім хусткою побачив я неначе лице Пресвятої Діви і був

щасливий. Від того часу, нім прийшов до серця дитини страшний огонь самопізнаня, лице її переслідувало мене у всіх свѣтих думках про „Царицю небес“. Дитина росла, набирала сил і тратила на красі, на сій духовій красі, що відслонює чисту душу на гарнім дитячім личку. Мимо того Аліція була славна красуня на ціле село. Кождий говорив їй про се; а головним її обожателем була моднярка; вона мала свою крамничку біля почти а жите її становила дивна мішанина звичайної, прозаїчної нужди і буйного романтизму. Від сеї панни Летбі, рішучої любительки романсів, дізнала ся Аліція, що „її личко ангелське“; що „її очі мягкі мов шовк а манять так, як зачарований ставок“; що „очі її є також зірницями величної краси“; що „її кожа така біла, як у найвисшої англійської аристократки“; що „стан її гнучкий, мов лозина, якою вітер колише. Одним словом, Аліція пізнала цілий арсенал сего жарґону романсів, смертельного ворога невинности й простоти.

Стала ся отже гордою і пустою. Пустота її досягла вершка на звіснім концерті в падолисті коли перший раз зачесали її волосє на моду грецьку. А поза тим не перестала бути невинною дитиною, і дуже зручною в сповнюваню своїх шкільних обовязків.

Занятий иншими справами, не думав я про неї в послідних часах; доперва коли надійшов час обчислюваня платні учительок, замітив я в звіті, який предложила мені директорка, що Аліція не ходить до школи вже довший час. Тепер отже, йдучи біля її хату, треба було до неї вступити.

Пані Мойлен була одною з тих гарних ірландських матерей, що переходять крізь бурі і

і державну позичку, отже й не думає зовсім піддавати ся в осені обструкційним сторонництвам та не потребує прибігати до §. 14-го. Бар. Бінерт дійшов до переконання, що наслідком уступчивости правительства, як се було за попередних кабінетів, лише ослаблював ся державний принцип.

Опираючись отже на повнім довірю Корони, бар. Бінерт не думає послугувати ся якимись різкими способами гноблення, але також не думає випускати з рук важок, а навпаки притягає їх міцнійше. Такий погляд на правительственну систему висловив один з німецьких державників перед редактором дневника Grazer Tagespost і вказав на те, що правительство буде спокійно вижидати, поки бодай підготовлять ся основини національного порозуміння, а до того часу буде міродатним теперішній напрям політики внутрішньої.

Коли редактор того дневника спитав, чи перший «народний парламент» переживе законодавчу добу, відповів він, що колиб також літо марно проминуло а не довело до отямлення обструкційні сторонництва, тоді державна рада не дожилаб свого віку.

Ми вже недавно сказали на основі наших інформацій, що делегаційна сесія відбуде ся з кінцем жовтня і в листопаді, щоби ухвалити бюджет за 1910 і на 1911 рік, а колиб державна рада, котра рівночасно буде відбувати сесію від половини листопада, показала ся бездільного, тоді очевидно послідувалоб розв'язане, а не як деякі дневники звіщали, зміна кабінету з кн. Гогенльоге на чолі.

Огляд часописий.

(XXV. роковини діяльності українського ученого).

(§) Петербурска „Рѣчь“ пише в приводу 25-літнього ювілея професора М. С. Грушівського в числі 172. з 9. липця 1910, подавши образець Ювілята, ось так:

„Сими днями минули 25. роковини науково-літературної та суспільної діяльності звісного українського ученого і письменника проф. Михайла Сергієвича Грушівського.

Коли в році 1890 М. Грушівський зі світлим успіхом покінчив історично-філологічний відділ київського університету, призвано его в чотири роки після здачі магістерського іспиту на катедру історії Сходу на львівський університет, яку з честю займає і по нинішній день. Проф. Гру-

журби сего світа, зближають ся спокійно до великого океану смерті і вічності. Кілька морщин крило її бліде лице а одна чи дві лінії перебігали по чолі, окруженім в білий, чистий, чіпчик, яких уживають ірландські матері.

Глянула на мене сумно, коли я увійшов до хати; не сказала ні словечка, тільки привітала ся зі мною із сею вишуканою чемністю, що так часто засоромлює нас священників.

По кількох вступних словах спитав я про Аліцію.

— Донька моя нездорова, і дуже нас журило, що отець добродій не навідали ся до нас.

— Я сказав, що нічого не знаю про її хору і спитав, що її бракує.

— Побачуть самі отець добродій, сказала безталанна мати, утираючи сльозу, — прошу однак удавати, що отець добродій нічого не замітили, бо вона се страшно відчуває.

Входжу до спальні і починаю перепрошувати дівчину та нараз, мимо остороги, щофаю ся з переляком.

— Боже милій! Що стало ся з тобою, дитино любя! — закликав я мимохіть.

Сумно усміхнула ся, завиділа св сльоза на личку покритім струпами.

(Дальше буде).

шівський хіснує ся чималою славою яко знавець України, котрій присвятив значну часть своїх научних трудів. Найзнаменитшою его працею являєть ся: „Історія України“, що появилася доси в сімох томах, а яку осуди спеціалістів признали знаменитою.

За 25 літ своєї ученої кар'єри написав М. Г. пребогато історичних творів, з яких піднести годить ся его розвідку, що звернула на себе загальну увагу, н. п.: „Барске староство“, „Освобождение Руси і Українське питання“, „Розвідки і матеріяли до історії України-Руси“, „Очерки історії київської землі“ і др.

Публіцистична діяльність проф. Гр. була зосереджена в організованім ним самим лучшим українським журналі „Літературно-Науковий Вістник“. Тому журналові і Науковому Товариству ім. Т. Шевченка, на якого чолі стоїть професор, посвятив він найкрасші літа свого життя.

Із сего Товариства ім. Ш. удало ся ему втворити інституцію в роді української Академії Наук, для якої приєднав найкрасші наукові та літературні сили України.

Проф. Гр. став писати ще на студентській лавці. Перші его твори були белетристичного характеру. Михайло Сергієвич звісний також яко визначний суспільний діяч, працюючий в хосен визволю і успішного розвитку українського народу. Ювілей проф. Гр. обходили торжественно у Львові, де був завязаний для тої цілі окремиї комітет. Київ обізвав ся горячо на те свято, виславши свою депутацию. Ювілят родом з Холма, чернігівської губернії, має тепер 44 літ. Він повний життя і енергії“.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина

На конференції бана Хорватії Томашича, яку він відбував в Будапешті з сербско-хорватскою коаліцією, прийшло до непорозуміння між останньою і баном. Бан відкинув іменно майже всі жаданя своєї дотеперішньої правительственої більшости, між иншими також сповнене певних точок угоди, заключеної з коаліцією в хвилі, як обнимав свій уряд. З сеї причини конференція покінчила ся безуспішно, а більша часть послів звернула ся рішучо проти бана і его правительства. Як поважним є положенє виходить з сего, що Томашич загрозив димісією, а гр. Куен має замір в разі, колиб не прийшло до згоди з дотеперішньою більшостию хорватского сойму, розв'язати сойм зовсім, щоби не допустити до димісії бана. Хоч обі сторони вельми завязані, то може одначе удасть ся гр. Куенови довести до згоди з коаліцією, бо ему не на руку видобувати на дневне світло підсю пору хорватске питання, останній же не радо позбувалиб ся своїх мандатів і правительственої керми. Хорвати розпочали переговори безпосередно з президентом міністрів графом Куеном.

Про головний повід непорозуміння довідуємо ся зі звіту з переговорів. Дотично жаданя, щоби шефа відділу справедливости, секційного шефа Араніцкогo віддалено з его становища, заявив посол Прібичевич, що се є кардинальна точка сеї угоди, яку заключила хорватско-сербска коаліція з баном в порозуміню з президентом міністрів гр. Куеном Гедерварієм. На те підніс бан Томашич кабінетове питання замічаючи, що жадане усунення урядників вважає вмішуванєм законодавства до адміністрації, а се мусить він рішучо відкинути. Дотично уступлення шефа справедливости Араніцкогo не може він додержати угоди. Колиж коаліція буде обставати при своїм, то він попросить о відпустку. Взагалі що до тих двох останніх точок не хоче він вести ніяких пересправ і взагалі не думає оставати в дальших зносинах з коаліцією, наколи она остаточно не зрече ся тих своїх домагань.

Заграниця.

В Альзациї і Лютарингії видвигнено на дневний порядок конституційні питання. Тамошне населенє домагає ся виключеня парламенту і союзнї ради яко законодавчих чинників в Альзациї і Лютарингії, заснованя сойму, евентуально о двох палатах, заведеня в соймі пар-

ламентарного, евентуально пропорционального виборчого права. Дальше жадає населенє представництва в союзнї радї і управлїнення питання про суверенну зверхність, а виходом з сего булоб іменоване цісаря сувереном, якого намісник не був би іменованій досмертно. Державне правительство задумує одначе на разі надати конституцію, а виборчу реформу хоче віддати в руки штрасбургского правительства. Побоюють ся тому в широких кругах, що наслідком відданя виборчої реформи в руки штрасбургских потентатів удержить оно ліберальний характер, то є пропорциональність буде обтяжена плюральностию, з кантоновим поділом яко основою. Одначе насувають ся ріжні труднощі, а головною буде мабуть жадане представництва в союзнї радї, що стрїне ся з рішучим опором. А се тому, що инші союзні держави побоюють ся персональної унії Альзациї і Лютарингії з Прусами, а через те цілковитої зависимости від Берліна. Вибір князя з иншого дому викликав би знов невдоволенє зі сторони Прус.

В Тегерані вибухла знов революція. В місті панує велике заворушенє, а політичні сторонництва настроєні зглядом себе вельми воєвничого. Найвисшого священника замордували політичні противники. В мошеях відбувають ся збори молелів, а містом перетягають сильні патрулі жандармів і бахтиярів. Базарі позачинювані. На півночі прийшло до ворожих стріч з надтягаючим російским війском, а на полудни повстали численні племена так, що торговельні дороги до перского заливу стали непевні. Коли положенє ще більше заострить ся, то не є виключена інтервенція Росії і Англії в Персії.

Дотеперішній хінський посол в Берліні генерал Ін Ханг так висловив ся перед дописувателем Daily Mail про наслідки російско-япанского договору.

„Без сумніву сей договір зближить до себе Хіни і Америку і приневолить їх до спільного діланя. В будучині не здобуде жаден з тих обох народів нічого на далекім Сході добрими словами. Від тепер треба діл! Для нас є російско-япанський договір тяжким ударом. Хіни мусять ся скупити і показати, що годї їх дальше плюндрувати і висмівати. Маємо добрий матеріял на армію, але не маємо грошей; та їх може нам позичить Америка“.

Новинки.

— Календар. В середу: руско-кат.: Томи і Анакія; римо-кат.: Бровіна і Чеслава. — В четвер: руско-кат.: Прокопія вмуч.; римо-кат.: Параскеви дїви.

— В наукову подорож вибирають ся сего року з рамени Наукового Тов. а ім. Шевченка п. Федір Вовк і проф. др. Іван Раковський на галицьку Волинь, проф. др. Стефан Рудницький в Карпати, проф. Осип Роздольский на галицьке Поділе, проф. Філарет Колесса між Бойки і п. В. Завько на Поділе і Карпати.

— Чіпає ся як сліпий плота! — Хто і кого? А хтож би? — Руслан «ненорочних» і невинних в нічмі редакторів «Діла» історія така: Деє в ч. 149. «Діла» помістили невинні редактори сего також невинного дневника «факти» про те, як еп. Хомишин і ректорат ставіславської дух. семінарії пропагує серед питомців безженність. Тай переказали сі «факти» за «Галичанином», подаючи виразно жерело! Тимчасом ні сіло ні пало в «Руслані» появил ся твердий але заслужений протест проти ширеня негідних кождої чесної часописи елюкубрацій і низких, підлих памфлетів, підписаних в Ставіславові дня 9. липця 1910. всіма богословами і настоятельством Редакція «Руслана» помістила протест, а на кінци, не порозумівши відай, чи такі зовсім не знаючи «обовязків редакторских» зважила ся чіпати редакторів «Діла» і закинути ім «братерство» з «Галичанином» в справах віри. Навіть богослови і настоятелі семінарії дух. в Ставіславові порозуміли той «дневникарський обовязок», що то був мус вложити в уста ректора о. Ломницького слова: «женщина то спл і т. д. лише «Руслан» і зникаюче мале число читачів его не може з тим погодити ся. Було так: Пані А. Г. з О. читала «Діло». Нагло кидає ним о стід і майже плачучи каже: «прошу прочитайте собі, чого то ми дочекали ся? Гарувалам, мучилам ся, терпіла більш 40 літ, з того 18 років вандрувалисьмо як цигани від села до села, четверо дітей вивела м в люди, а днесь священник каже, що жевщина то спл Отом ся дочека-

*) Тут мова про Льва XIII. — Пр. пер.

ла. Коментарів не потреба. Лиш поспитаю вас „непорочні“ редактори „Діла“, хтож потоптав найдорозіш почуваня тої вдови по сьвяченику, матери чотирох діттих? Таж „Галичанина“ она не читала і не читає? Чи не ви що не лиш притакнули, але ще розширили і з „обовязку редакторского“ розсіяли сі мізерні, нікчемні і підлі, а після ваших слів вїби такі „факти“ „Галичанина“? А коли так, то знайте, що протест богословів і настоятелів згаданої нашої інституції безпосередно відносить ся до домородного Юди-Іскаріота, „Галичанина“, а посередно до вас, редакторів „Діла“, яко „новітних фарисеїв“ Тому то ви протест сей збули, бо замість помістити єго як того честь і справедливість вимагала, ви здобули ся на новняку п. з. „Читаєть ся як сліпий плота“ — з нападом на „побожного Руслана“. Се також „з днівникарского обовязку — правда? — *Побожнійший ще від „Руслана“.*

— **Українське жите в Харкові**, як доносить „Рада“, тепер завмерло. Молоді Українці розіхались, деякі з старших теж виїхали, а ті, що лишались у Харкові, відпочивають. Раніш покладали деякі надії на знов дозволене товариство „Родина“, та не весіли відбутись й одні збори сего товариства, як єго знов таки зачинили. Причинилось до сего, здаєть ся, те, що керманічі „Родини“ не повідомили адміністрацію про нове помешкане товариства. Що далі буде, чи піклуватимуть ся про засноване якогось клубу, чи якогось иншого культурного товариства — поки що невідомо. В цвітні і маю сколихнули були тутешне українське жите дві сумні події смерть М. Кропивницького і Б. Грінченка. Про се вже писало ся, але слід зазначити деякі заходи харківських Українців вшанувати память сих двох небіжчиків. Перше всього що до Кропивницького. Д. Бабецкий в „Южномъ Краѣ“ підняв питанє про надгробок на цвинтарі Маркови Кр., для чого при редакції „Южного Края“ відкрито збиранє жертв. Вже зібрано дещо. Тільки справа тут поставлена хибно — зазначає дописувател. Будувати могильний пам'ятник — се діло родини. Чи не красшеб булоб збирати ті жертви на бюст який небудь Марку Кр., котрий варто постановити денебудь у місті. З сего приводу в „Утрѣ“ був надрукований листь д. Міхновського, і гурт Українців навіть подав у городску управу заяву з просьбою поставити бюст на Мироносицкім або на театральній сквері, де стоять пам'ятники Пушкіна та Гоголя. Здає ся, що управа до сєй справи віднесе ся прихильно. Що до вшанованя Б. Грінченка, то тут справа пішла гірше. Раніше думали зібрати якісь гроши поміж нашими Українцями на фонд імени Грінченка. Та крім грошей, зібраних „Студентскою Громадою“ між своїми членами нічого більше не зложено на фонд.

— **Позанованє О. Єфименкової.** На засіданю ради харківського університета одноголосно вибрано почетом доктором рускої історії (honoris causa) Олександрю Єфименкову, яка видала поважні й коштовні історичні праці. Єфименкова родом з архангельської губернії; одружилась там з відомим дослідувачем народного життя, Петром Єфименком. Українцем, що був засланий в архангельську губернію. Тепер Єфименкова є професором історії на висших жіночих курсах в Петербурзі. („Р. Край“).

— **„Січи“ на статутах „Сокола“.** Львівский „Сокол“ видав сими днями статуту до закладаня „Січій“ яко своїх філій. Філії ті називають ся: „Руханкове товариство і пожарна дружина — Січ“. Членами сих „Січій“ можуть бути світські і духовні особи. Від статута пожарних „Соколів“ різнить ся статут сєй „Січи“ тим, що до сокольської „Січи“ можуть належати також женщины яко дійсні члени. — Назви членів старшини взоровані на козацькій старшині. І так: голова називає ся кошповим, начальником стягу отаманом, міссточальником осулом, справник писаром, господар обозним ітд. Хто хотів би в своїм селі заложити „Січ“ на сих статутах, зволить написати до „Сокола-Батька“ у Львові (ул. Руска 20), або звернути ся по них до окружних „Соколів“, яким сі статуту розіслано.

— **Білгородскі розкопки старини.** „Раді“ доносять, що 4 с. м. до Білгородка, київского повіту, їздила з Київа комісія „Военно-исторического Общества“, щоби визначити план дальших розкопок. Оглядано попередні, річні засипані на зиму розкопки. Видко тепер тільки мурованя („кладку“) західної сторони. Скрізь сміть, всякий гамуз. Попадають ся денедє в тім смітью фрески, шіфер, то лишє повикопуване торік. Ледви помітно розкопані торік підвалини церкви. Се памятка української умілости 12-го віку. На північ від сєй церкви була торік тут найдена будівля часів св. Володимира. На тім місци тепер уже зеленіє всяка городовина. Комісія ходила на цвинтар під теперішню церквою. Се дєревляна церква з кінця 17. з початку 18. віку. Она чудово зберегла свою архітектурну форму. Коло церкви при спробних розкопках викопали багато емалєвих плиток. Члени комісії оглядали і вали (окопи) стародавнього, колишнього ди-

тинця (кремля). Сей кремль був більший від київского, займає він 10 десятин. Білгород — то була сильна твердиня, передня стораж з заходу. Не раз у боротьбі з ворогами доля Київа залежала від Білгородки. Кругом „дитинця“ йшли вали. В тих валах то там, то там познаходили мури башт, палісадів, підземні ходи. Розкопи робитимуть і сего літа. Спинює все діло недостача грошей.

— **Братерска могила.** Недалеко від Катеринославу, коло Ненасищенкого порога, все випливали тіла тих селян, що потопились в маю, їдучи на заробітки. Всього виплило більш 40 тіл. Всіх їх поховали в одній братерській могилі на березі Дніпра.

— **Зміни в духовних семінариях в Росії.** Синодська комісія закінчила нарис перестрою духовних семінарій. По сьому нарисови загально-освітніх предметів будуть вчити у всіх клясах. Частину богословської науки перенесено на перші чотири кляси. Чужоземної літератури вчитимуть в шестій клясі фізики й хемії III, IV. і V.; історії й математики — в перших чотирох клясах; науку нових язиків, крім семінарій, заводять і в духовних школах. Є думка, що ся переміна дасть змогу семінаристам вступити й до висших шкіл. Буде заведена в семінариях також і наука гімнастики, щоби ученики були дужіші тілом. („Р. Край“).

— **Учительські курси в Полтаві.** В Полтаві відкрились курси для народних учителів. Губернська земска управа дає учителям безплатно домівку й обіди. Запрошено відомих читців. Між иншими викладами вислухано скілька відчитів Ореста Левицкого — про історію України, а се було дуже й дуже потрібно для українських учителів.

— **Штунда на Волині.** За останні часи на Волині, особливо в житомирськім, новгород-волинськім і староконстантинівськім повітах ширить ся штунда. Багаго штундистів є в м. Ковелю, найбільш поміж зелєзничими слугами. Подекуди зявляє ся штунда й по селах ковельского повіту.

— **Холера в Росії.** В Київі є тепер хорих на холеру 115 осіб. Холера зявляє ся в многих випадках по селах, занесена тудя з міст. Дуже лютує холера по містах над Дніпром і ширить ся через воду. Лікарі забороняють купати ся в Дніпрі і єго притоках, бо показало ся, що в воді попрі береш є бацилі холери.

— **Віче проти суфражисток.** Минулої суботи відбуло ся в Лондоні на Трафальгарській площі віче противників загального виборчого права для женщин. Віче мало поперх 25.000 учасників. Промовляло рівночасно на різних місцях площі 8 бесідників-послів. Вічевикам роздавано відозву підписану лордом Кромером і иншими визначеними парламентаристами. У відозві вичислено шість точок, промовляючих проти домагань суфражисток. 1) Жаданя суфражисток грозять небезпекою британській державі; 2) грозять заворушенєм і знищенєм мира в домашніх о ніщах; 3) є проти природи, яка ясно вказує обом полам їх дотичний круг діланя; 4) бо хто надає права, мусить мати силу до їх переведеня, а женщины не мають сєй сили; 5) бо внесений тепер в парламенті начерк мусить бути розширений на всі круги женщин; 6) загальне право виборче перекинуло би на женщины всю власть, бо число женщин в державі є більше чим мужчин. — Віче скінчило ся бійкою межі суфражистками а їх противницями.

— **Матуральний іспит в учительській мужескій семінарії в Тернополі** відбув ся під проводом ради д-ра Янера (публ. учен.) і д-ра Кирила Студинського (екстерністки) в часі між 6. до 28. червця 1910 р. Іспит зложили слідуючі публичні ученики: Бабуняк Іларій (з відзн.), Хаджай Володимир, Добруцкий Йосиф, Думановский Павло, Кисилевский Йосиф, Комусевич Сульвестер (з відзн.), Пеер Мих. Франц., Подгурский Иван, Бубинко Ігнатій (з відзн.), Бучинський Микола (з відзн.), Пархин Сімеон, Берестецкий Андрій, Чучман Стефан Йосиф, Даткун Василь, Дембіцкий Иван, Дубівка Василь, Голуб Петро, Корчовский Броїслав, Кучма Йосиф, Лотоцкий Стан, Литвин Дмитро, Олійрчик Микола (з відзн.), Павлусь Микола, Повель Михайло, Поплавский Волод. Андрій, Радачинський Микола, Сарновский Роман Йосиф, Сим Михайло (з відзн.), Шмата Василь (з відзн.), Вісьньовский Тадей, Задорожний Василь. Репробовано 1 кандидата, поправку з одного предмета одержало 6 абітурієнтів. — Відділ Б.: Бабак Стан., Копель Гувен, Демчук Йосиф, Денек Микола, Добровольский Вінкентій, Дзюбановский Петро, Гафшер Алекс., Гриневич Алекс., Губіцкий Евген, Коляска Иван, Коршовский Денис Микола, Ляхович Роман, Лисий Василь, Мошанський Тадей, Петровский Михайло, Подгайский Йосиф, Сіви Володислав (з відзн.), Томашівський Павло, Вацк Клим (з відзн.), Ворона Стефан, Зауля Каспер. Репробовано 3 абітурієнта а дозволено поправити з одного предмета 5 кандидатам.

З екстерністок зложили іспит: Палєсвіна Кляра (р. і п.), Турецка Софія (п.), Нусбаум Емма Ернестина (п.), Босаковска Ядвіга (з відзн. п.), Вербер Тавбе (п.), Чумакивна Анна (п. і р.) Коцовска Марія (п.), Стаховска Яніна (п.), Демантівна Марієм Йохвет (п.), Файмерівна Стефанія (п.), Флемінгерівна Ольга (з відзн. п. р.), Федоровичівна Софія (з відзн. п.), Браверівна Фріма (п.), Гладішовска Марія (з відзн. п. р.), Гумулківна Марія (п. р.), Ястшемска Марія (п. р.), Карбовска Романа (з відзн. п.), Тшціньска Марія (з відзн. п.), Качка Шіфрегіттель (п.), Конкольніківна Вікторія (п.), Косіньска Марія (з відзн. п. р.), Косівна Анна Кароліна (п.), Купферманівна Манє (п.), Новаківна Олена (п.), Романьска Олекс. Ванда (п.), Рибаківна Марія Неоніля (п. р.), Шорівна Хана Гольде (п.), Ставничча Олена (п. р.), Стебновска Стан. Юлія (п.), Тихівна Йосифа (п.), Репробовано на рік 17 абітурієнток, відступили серед іспиту 4 кандидатки. Дозволено поправити по феріях з одного предмета 4 абітурієнток.

— **Дрібні вісти.** Одна віденська часопись доносить, що в австрійській піхоті будуть знесені тарабани — Обжалованого о шпигунство Рабіновича засудив краківський суд на один рік тяжкої вязниці. — Вінчанє п. Петра Карманьского з п-ю Славою Савчеківною відбуде ся дня 23. с. м. в парохіяльній церкві в Стрию.

Оповістки.

— **З Бурштина.** В вересні с. р. отвирєє бурштинська філія тов. „Сільский Господар“ в Бурштині спілкуву крамницю яко гуртовий склад усіх товарів, котрого цілюю буде між иншими: а) гуртова продаж товарів для крамниць в округі; б) дрібна продаж усіх товарів в Бурштині; в) продаж тих товарів на ярмарках і г) контроля істнуючих та організація і оснвованє нових крамниць в бурштинськім і болшовецькім судовім округі. Перші загальні збори спілкової крамниці відбудуть ся в читальняній салі в Бурштині виторок дня 26. с. м. о 10 год. перед пол. з таким денним порядком: 1) приняте статута і впис членів; 2) вибір дирекції і надзираючої ради та 3) внесеня учасників.

— **В Городку н. Львова** відбуде ся в неділю дня 24. с. м. фестин заходом читальні „Просьвіти“ і „Сокола“.

— **В Турці н. Стриєм** заложено бурсу для учеників шкіл народних і середних; поки що буде прийнятих 15 хлопців. Батьки (чи опікуни) прийнятих діттих обовязані стати членами філії „Просьвіти“ в Турці і платити місячну належитість, яка буде їм визначена, коли являть ся в канцелярії д-ра Левицкого в Турці. Термін вношеня прошенєв на руки д-ра Левицкого до дня 25. серпня с. р. — *Виділ філії „Просьвіти“ в Турці.*

Телеграми

з дня 19. липця.

Рим. Атенський дописувател Tribuna доносить, що відїзд короля до Франції спізнить ся з причини несупокійних вістий з Царгорода. Туреччина має стягати великі маси війска на грецькій границі.

Берлін. Велике вражінє викликала вість, що Японія виповіла Німеччині торговий договір що до парової плавби.

Цетинія. Указ князя скликає скупштину на надзвичайну сесию дня 19. с. м.

Сольногород. Вчєра отворено тут V. світовий конгрєс католицкий. Від Папи наспіла телеграма з привітом і благословенєм для учасників.

Берлін Berl. Morgenpost доносить з Мадриту чутку, в яку там вірають, що Феррєра не розстрілено, але що він сидить живий в вязниці. Іспанський король на просьбу жінки мав помилувати Феррєра під условиною, що має відограти комедию. До Феррєра стріляно сліпими патронами, а потім ніби застріленого відвезено єго до вязниці.

„Пасіку“ п. Михалєвича

хто би міг він відступити, най пришле на адресу: уряд парохіяльній Рошнів, п. Стриганці. Належитість відворотною поштою відошле ся з подякою.

Хросимо вігхобити перегплату.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Л. вові.
від 16. до 31. липця 1910.

Найгарнійша сензация.

Шоленно о 8. год. вечер представленс. В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. по поз. і о 8. год. вечером. Шо п'ятниці High-Life представленс. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Морелі-Мариллі найліпшої якості, гарні, великі, вибрані, щоденно сьвіжо зривані висилає в кошиках по 5 клгр. franco за післяплатою К 4.50 перший дім висилковий
Л. ПРІНЦ в ЗАЛІЩИКАХ.
156 (3-3)

Заліщицкі Морелі щоденно сьвіжо зривані висилає в 5-кілограмових кошиках franco за післяплатою I-ої якості по К 4.50, II-ої якості по К 4.25
БЕНЗІН ВЕНКЕРТ
власитель саду в Заліщиках 14.
158 (3-3)

ЛІЧНИЦЯ Д-РА ТАРНАВСКОГО в КОСОВІ (за Коломиєю)
зел. станция Заболотів (Галичина).
ОТВОРЕНА ВІД 1. МАЯ ДО КІНЦЯ ЖОВТНЯ.

**Для прикрашехя
кожхат і Читалехь!**

**ТАРАС ШЕВЧЕНКО в домовині і
МОГИЛА ШЕВЧЕНКА над Дніпром**

Картини Сластьона виконані в артист. інституті Ангелера у Відні у величині 24+30 см. можна набути в книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, Ринок ч. 10; за 80 сотиків без пересилки, за 1 К з пересилкою (franco). Прибуток з ровпродажи жертвував радн. Ол. Барвіньскій на памятник Т. Шевченкови в Київі.

ЗАМКНЕНЄ РАХУНКІВ

Товариства Взаїмних Обезпечень в Кракові.

Рахунок доходів і страт з ділу житевого за час від 1. січня 1909. до 31. грудня 1909. р.

РОЗХІД.

ПРИХІД.

		К.	с.	К.	с.			К.	с.	К.	с.
I.	Виплати платних забезпечень і рент менше уділ Товар. контрасекур.	3,341.562	95	3,150.939	40	I.	Перенесене фондів з попередного року менше уділ Товар. контрасекур.	34,377.107	68	33,136.323	16
II.	Виплати за викуплені поліси менше уділ Товар. контрасекур.	414.376	01	410.714	38	II.	Резерва на виплату неуправильнених шкід з попередного року менше уділ Товар. контрасекур.	457.817	90	450.317	90
III.	Дивіденда обезпеченим виплачена.			252.715	70	III.	Зібрані премії менше уділ Товар. контрасекур.	4,747.580	91	4,637.052	27
IV.	Загальні видатки заряду.			973.376	21	IV.	Прихід з льокації капіталів.			1,701.671	19
V.	Відписи і інші видатки.			120.787	96	V.	Інші приходи.			138.365	65
VI.	Резерва на біжучі виплати шкід менше уділ Товар. контрасекур.	648.926	37	526.409	62						
VII.	Стан фондів з кінцем рахункового року менше уділ Товар. контрасекур.	34,777.093	36	34,095.289	88						
VIII.	Зиск	681.803	48	533.497	02						
				40,063.730	17					40,063.730	17

Рахунок білянсу з ділу обезпечень на жите з днем 31. грудня 1909.

ЧИННИЙ СТАН.

ПАСИВНИЙ СТАН.

		К.	с.	К.	с.			К.	с.	К.	с.
1	Запас касовий			50.391	96	1	Резерва зисків, капіталів			3,716.206	64
2	Розпоряжалні належитости в кред. інституциях і касах щадничих			289.249	48	2	Фонд на різницю курсів			79.674	36
3	Реальности			540.014	85	3	Резерва і перенесене премії			30,090.786	11
4	Вартісні папери після курсу з дня 31. грудня 1909			6,488.406	50	4	Резерва на неуправильнені шкоди			526.409	62
5	Позички гіпотечні			10,634.006	31	5	Фонд невибраної дивіденди			208.622	77
6	Позички на власні поліси			4,459.794	48	6	Сальда пасивні рахунків з Товариствами контрасекураційними			34.923	85
7	Позички стоваришенням			13,408.292	11	7	Ріжні вірителі			1,171.760	92
8	Позички обезпеч. на застав платні			344.456	40	8	Ріжні кавції			14.477	51
9	Сальда чинні рахунків з товариствами контрасекураційними			21.757	83	9	Фонд емеритальний			679.166	21
10	Залеглости в агенциях і філіях			531.268	36	10	Зиск			533.497	02
11	Ріжні довжники			213.409	22						
12	Ефекти кавційні			14.477	51						
				37,055.525	01					37,055.525	01

Краків, дня 31. грудня 1908. р.

ДИРЕКЦИЯ:

КОМИСИЯ РАХУНКОВА:

М. Гарапіх. Ігнатий Глажевский.

Пашковский.

К. Ліповский. Ст. Дидинский. Др. Е. Каменьский. К. Бзовский.

Начальник ділу обезп. на жите:

Начальник бюро рахункового:

Едвард Шанцер

А. Шишкевич.

равительственно автор. технік асекураційний.

Поділ зиску.

		Відділ огнев.	Відділ град.	Відділ житев.	
1	Дивіденди	1,021.632	84	265.958	68
2	Вивіноване фондів	61.856	84	267.538	34
	Разом	1,083.489	68	533.497	02